

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2022-2023

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΕΙΚΤΩΝ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ

Οι Δείκτες Επάρκειας από τις ακόλουθες ενότητες να διδαχθούν περιληπτικά. Σημειώνεται ότι δε θα περιλαμβάνονται στην εξεταστέα ύλη του Β΄ τετραμήνου. Για τη διδασκαλία των παρακάτω μπορεί να αξιοποιηθεί το ήδη αναρτημένο υλικό στον Ιστότοπο της Ιστορίας (Χρήσιμο Υλικό, Μίλα μου Ιστορικά).

Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

- Ρωμαϊκή εξάπλωση και περίοδος ακμής της Ρώμης (8ος αι. π.Χ. – 193 μ.Χ.) / Η Ρωμαϊκή Εποχή στην Κύπρο (58 π.Χ. – μέσα 4ου αι. μ.Χ.) / Ρωμαϊκός πολιτισμός και Πολιτισμός στην Κύπρο κατά τη Ρωμαϊκή Εποχή
  - Ετρούσκοι, Λάτιοι, ίδρυση Ρώμης, κοινωνική/ πολιτική οργάνωση (δημιουργία κοινωνικής πυραμίδας της Ρώμης), εξέγερση πατρικίων, res publica, κοινωνικοί αγώνες πληβείων (απλή αναφορά και σύγκριση με την αθηναϊκή δημοκρατία)
  - Εντοπισμός των περιοχών της ρωμαϊκής εξάπλωσης, mare nostrum, αναφορά στο ρωμαϊκό οδικό δίκτυο (χρήση χάρτη), Κύπρος ως επαρχία της Κιλικίας και οι τέσσερις επαρχίες, Κωνσταντία (εντοπισμός στον χάρτη)
  - Επαρχίες/αυτόνομες περιοχές, πολυεθνικό κράτος, οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές αλλαγές (απλή αναφορά) και πολιτικές συγκρούσεις (έμφαση στα εξής: εμφύλιοι πόλεμοι, τριανδρίες, ναυμαχία στο Άκτιο)
  - Principes, principatus, πραιτωριανοί, δυαρχία
  - Επέκταση συνόρων (Αίγυπτος, Ισπανία, Δούναβης/Ρήνος), εκρωμαϊσμός κατακτημένων, λατρεία κρατικής εξουσίας, rex romanus, ρωμαϊκό δίκαιο (σύνδεση με το νομοθετικό έργο του Ιουστινιανού), παράγοντες ευνοϊκοί για οικονομική ευημερία
  - Δομή ρωμαϊκής οικογένειας (pater familiae), «Χρυσός αιώνας του Αυγούστου», τομείς ανάπτυξης (ρητορική, λογοτεχνία, επιστήμες, αρχιτεκτονική [απλή αναφορά στα εξής: Πάνθεο, Κολοσσαίο, ναός του Ολυμπίου Διός, Ροτόντα]), μνημεία ρωμαϊκής εποχής στην Κύπρο (απλή αναφορά στα εξής: ρωμαϊκές επαύλεις Πάφου, Σαλαμίνα, θέατρο Σόλων, Κούριο, Αμαθούντα)

Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΚ

- Ο πολιτισμός της Κλασικής και Κυπροκλασικής Εποχής
  - Επιστήμη της Ιστορίας, ρητορική, φιλοσοφία, αστρονομία, μαθηματικά, χωροταξία, ιατρική (ορισμός, συσχετισμός με τον ορθολογισμό), δραματική ποίηση (αξία)
  - Ανάκτορο στο Βουνί επιτύμβια μνημεία και κυπριακά νομίσματα, θρησκεία, πνευματική παραγωγή (μόνο ως προς τις επιδράσεις στη συγκεκριμένη περίοδο)

- **ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΟΧΗ (323 – 30 π.Χ.)**

- Συνθήκες διαδοχής Μ. Αλεξάνδρου (απλή αναφορά στο πρόβλημα διαδοχής και τις συγκρούσεις ανάμεσα στους διαδόχους), εντοπισμός των ελληνιστικών βασιλείων/κρατών στον χάρτη, χαρακτηριστικά (ενιαίο οικονομικό σύστημα, δουλεία, απόλυτη μοναρχία, μεγαλουπόλεις Ανατολής)
- Αιτωλική και Αχαϊκή Συμπολιτεία, αίτια συγκρότησης, πολιτειακό σύστημα (έμφαση στους δημοκρατικούς θεσμούς)

- **ΡΩΜΑΪΚΗ ΕΠΟΧΗ (8ος αι. π.Χ. – 4ος αι. μ.Χ.)**

Ρωμαϊκή εξάπλωση και περίοδος ακμής της Ρώμης (8ος αι. π.Χ. – 193 μ.Χ.)/Η Ρωμαϊκή Εποχή στην Κύπρο (58 π.Χ. – μέσα 4ου αι. μ.Χ.)/ Ρωμαϊκός πολιτισμός και Πολιτισμός στην Κύπρο κατά τη Ρωμαϊκή Εποχή

- Εντοπισμός των περιοχών της ρωμαϊκής εξάπλωσης, *mare nostrum*, αναφορά στο ρωμαϊκό οδικό δίκτυο (χρήση χάρτη), Κύπρος ως επαρχία της Κιλικίας και οι τέσσερις επαρχίες, Κωνσταντία (εντοπισμός στον χάρτη)
- Επαρχίες/αυτόνομες περιοχές, πολυεθνικό κράτος, οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές αλλαγές (απλή αναφορά) και πολιτικές συγκρούσεις (έμφαση στα εξής: εμφύλιοι πόλεμοι, τριανδρίες, ναυμαχία στο Άκτιο)
- Δομή ρωμαϊκής οικογένειας (*pater familiae*), «Χρυσός αιώνας του Αυγούστου», τομείς ανάπτυξης (ρητορική, λογοτεχνία, επιστήμες, αρχιτεκτονική [απλή αναφορά στα εξής: Πάνθεο, Κολοσσαίο, ναός του Ολυμπίου Διός, Ροτόντα]), μνημεία ρωμαϊκής εποχής στην Κύπρο (απλή αναφορά στα εξής: ρωμαϊκές επαύλεις Πάφου, Σαλαμίνα, θέατρο Σόλων, Κούριο, Αμαθούντα)

Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

- **Η ΦΡΑΓΚΟΚΡΑΤΙΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ (1192 – 1489)**

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ – ΤΕΧΝΗ

- Αξία πνευματικής παραγωγής (λογοτεχνική, ιστορική: πρωτογενείς πηγές για τη γλώσσα, τον πολιτισμό και τη λαογραφία). Χρονογραφίες, Ασσίζες, δημώδης κυπριακή ποίηση
- Γοτθικά μνημεία και κάστρα / Αγία Σοφία Λευκωσίας, Άγιος Νικόλαος Αμμοχώστου, Αββαείο του Πέλλαπαϊς
- Αναγνώριση βυζαντινών στοιχείων και δυτικών επιδράσεων. Κτίσιμο, ανακαινίσεις ναών από Κύπριους όλων των τάξεων. Απεικονίσεις δωρητών (ενδυμασία, κοινωνική τάξη κτλ).

- **Η ΒΕΝΕΤΟΚΡΑΤΙΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ (1489 – 1571)**

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ – ΤΕΧΝΗ

- Πνευματικά επιτεύγματα Κυπρίων (απλή αναφορά): συμβολή του Ιάκωβου Διασσωρινού στην ανάπτυξη της ελληνικής παιδείας, «Ρίμες Αγάπης» (καλλιτεχνική αξία), Θρήνος της Κύπρου (ιστορική αξία)
- Χαρακτηριστικά γνωρίσματα της ζωγραφικής σύζευξη αναγεννησιακών – βυζαντινών στοιχείων (ιταλοβυζαντινός ρυθμός)

- **Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ**

- Ανάπτυξη γραμμάτων
σημασία άνθησης της λογοτεχνίας στις εθνικές γλώσσες (αναφορά σε Θεοβάλντες και Σαίξπηρ), πολιτική θεωρία Μακιαβέλι, Μακιαβελισμός (ορισμός)
- Επιστημονικά επιτεύγματα
σημασία της επιστημονικής παρατήρησης (επίδραση που εξακολουθεί να έχει η μαγεία), εφευρέσεις (Ντα Βίντσι), ηλιοκεντρικό σύστημα (Κοπέρνικος, Γαλιλαίος), ανάπτυξη ιατρικής επιστήμης (Παράκελσος), ανατομία (Αντρέα Βεζάλ)

- **Η ΟΘΩΜΑΝΟΚΡΑΤΙΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ (1571-1878)**

- Μεταρρυθμίσεις του 19ου αιώνα και επιπτώσεις στους Κυπρίους
Χάτι Σερίφ και Χάτι Χουμαγιούν ιστορικό πλαίσιο, δικαιώματα που παραχωρούνται στους χριστιανούς της Κύπρου, βαθμός εφαρμογής των μέτρων αυτών – ερμηνεία των αντιδράσεων
- Εξεγέρσεις κατά της οθωμανικής διοίκησης (τα κίνητρα των κινηματιών ήταν ποικίλα: αποσχιστικά, οικονομικά, εθνικά λ.χ Κίνημα Βογιατζιόγλου, Κίνημα Θησέα), ασχολίες και συνθήκες ζωής των Κυπρίων

- **ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΒΕΣΤΦΑΛΙΑΣ (1648) ΕΩΣ ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΒΙΕΝΝΗΣ (1815)**

- **Ο Διαφωτισμός**

- Χώροι και μέσα διάδοσης των νέων ιδεών
(ρόλος και ιδιαιτερότητα του κάθε μέσου)

- **Οικονομικές Εξελίξεις: οι απαρχές της Βιομηχανικής Επανάστασης – Οι Οικονομικές Θεωρίες**

- ΟΛΟΙ ΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

- **Η Γαλλική Επανάσταση και η Ναπολεόντεια περίοδος (1789 – 1815)**

- ΟΛΟΙ ΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

- **ΣΤ5. Η πορεία προς την ευρωπαϊκή ενοποίηση: Πραγματικότητες και προοπτικές**

- ΟΛΟΙ ΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

- **ΣΤ6. Η Ελλάδα έως το 1974**

- ΟΛΟΙ ΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ